

UITSPRAAK VAN DE ARBITRAGECOMMISSIE van het Instituut Sportrechtspraak

Kamer : Arbitrage
Arbiter van de kamer : de heer mr. G. Vrieze
Juridisch secretaris : de heer mr. M. Kaemingk
Zaaknummer : A 2019001/2019-63-01

In de zaak van

Verzoekers

Naam : [namen verzoekers genummerd 1 tot en met 29]
Gezamenlijk te noemen : verzoekers
Allen lid van de sportbond : Nederlandse Postduivenhouders Organisatie
Gemachtigde: : mr. J. Eerbeek, advocaat te Veenendaal

tegen

Verweerster

Naam : de vereniging met volledige rechtsbevoegdheid
[naam vereniging]
Gevestigd te : [vestigingsnaam]
Verder ook te noemen : [naam vereniging]
Lid van de sportbond : Nederlandse Postduivenhouders Organisatie
Gemachtigde : mr. A.J. van der Kolk, advocaat te Zwolle

1. De procedure

- 1.1. Verzoekers hebben, bij het Instituut Sportrechtspraak (hierna: ISR) binnengekomen op 14 januari 2019, een verzoekschrift met 16 producties ingediend. Het verzoek strekt – samengevat – tot het verkrijgen van een oordeel over het op de algemene ledenvergadering van [datum algemene ledenvergadering] genomen besluit tot wijziging van artikel 34 lid 6 van de Statuten van de [naam vereniging] (hierna: het wijzigingsbesluit). Verzoekers hebben de arbitragecommissie verzocht het geschil in een spoedgeding te behandelen en om een voorlopige voorziening te treffen. Ingeval van onvoldoende spoed verzoeken verzoekers het geschil als een bodemzaak te behandelen.
- 1.2. De [naam vereniging] heeft voorafgaand aan de mondelinge behandeling op 22 februari 2019 een verzoekschrift met 2 producties ingediend.
- 1.3. Op 22 februari 2019 heeft een mondelinge behandeling plaatsgevonden. De juridisch secretaris heeft daarvan aantekeningen gemaakt. Ter zitting hebben partijen schikkingsonderhandelingen met elkaar gevoerd. In dat kader hebben partijen verschillende afspraken gemaakt die zijn vastgelegd in een proces-verbaal. Partijen hebben afgesproken dat de mondelinge behandeling wordt geschorst en partijen met elkaar in gesprek gaan teneinde een oplossing te vinden voor het tussen hen gerezen geschil. Indien partijen daarin niet slagen zullen zij concluderen voor re- en dupliek.

1.4. Op 22 augustus 2019 heeft de [naam vereniging] het ISR bericht dat partijen geen overeenstemming hebben bereikt. Het debat is vervolgens hervat. Verzoekers hebben op 3 oktober 2019 een conclusie van repliek ingediend. De [naam vereniging] heeft op 23 oktober 2019 een conclusie van dupliek ingediend.

1.5. Hierna is de datum van de uitspraak bepaald.

2. De feiten

2.1. Verzoekers en de [naam vereniging] zijn aangesloten bij de Nederlandse Postduivenhouders Organisatie (hierna: NPO). Verzoekers zijn daarnaast lid van de [naam vereniging]. Verzoekers zijn basisleden als bedoeld in artikel 8 van de statuten van de NPO. Verzoekers maken deel uit van een groep postduivenhouders die zich de [naam groep] noemen. Verzoekers willen zich om geloofsredenen op zondag niet bezighouden met de duivensport in het algemeen en wedvluchten in het bijzonder.

2.2. De [naam vereniging] is een Lid Afdeling als bedoeld in artikel 6 van de statuten van de NPO. De [naam vereniging] is per [oprichtingsdatum] opgericht als [afdelingsnummer] van de NPO. De [naam vereniging] is een samenvoeging van verschillende (opgeheven) verenigingen, waaronder de [naam opgegeven vereniging]. Van deze laatstgenoemde vereniging waren verschillende [naam groep], waaronder (een deel van) verzoekers lid.

2.3. In de doelomschrijving van de statuten van de opgeheven [naam opgeheven vereniging] stond geschreven: *“het doen beoefenen en het doen bevorderen van de postduivenliefhebberij in de ruimste zin van het woord, alles ter behartiging van de belangen van de postduivenhouders, die om principiële redenen de sport en daarmee verband houdende werkzaamheden niet op zondag uitoefenen.”*. Voorafgaand aan de oprichting van de [naam vereniging] is de wens geuit dat de [naam vereniging] de belangen van de [naam groep] ook zal behartigen.

In de statuten van de [naam vereniging] (hierna: de statuten) is – voor zover hier van belang – het volgende bepaald:

“DOEL

Artikel 3

1. De Afdeling stelt zich overeenkomstig de Statuten N.P.O. artikel 3 lid 1 ten doel: Het bevorderen en doen bevorderen van de postduivenliefhebberij en de wedstrijdsport met postduiven in de ruimste zin van het woord.

2. De Afdeling tracht dit doel overeenkomstig de Statuten N.P.O. onder meer te bereiken door:

(...)

b. het eerbiedigen van ieders godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras en geslacht.

(...)

Artikel 3A

De Afdeling kent in de Regio's 1 en 3 twee groepen principiële vallende onder artikel 3 lid 2 onder b.

1. Leden Basisverenigingen die de duiven op zaterdag thuis willen hebben op de vitesse- en midfondafstanden, dit geldt niet voor NPOvluchten, door middel van een wedvlucht en indien dit niet mogelijk is willen zij dat de duiven op zaterdag teruggaan. Op zondag nemen zij niet deel aan wedvluchten;

2. Leden Basisverenigingen behorende tot de zaterdag- en zondagvliegers. Deze leden willen op zaterdag een wedvlucht. Indien dit niet mogelijk is willen zij dat de wedvlucht op een andere dag plaatsvindt. Zij zullen op zondag deelnemen aan wedvluchten.

De Afdeling verplicht zich dit principe van ieder van beide groepen te eerbiedigen. In het Huishoudelijk reglement wordt dit nader uitgewerkt. (...)

TUCHT- EN GESCHILLENRECHT

Artikel 30

1. Het tucht- en geschillenrecht wordt geregeld bij Reglement Rechtspleging N.P.O.

(...)

WIJZIGING STATUTEN

Artikel 34

(...)

4. a. Een besluit tot wijziging Statuten kan slechts genomen worden met twee derde meerderheid der geldig uitgebrachte stemmen op een vergadering waarin tenminste een zodanig aantal kiesmannen of reservekiesmannen Afdeling blijkens de presentielijst ter vergadering aanwezig is dat zij tezamen vertegenwoordigen tweederde of meer van de uit te brengen stemmen die mogelijk zijn bij een voltallige Algemene Vergadering Afdeling.

(...)

6. Wijziging artikel 3A kan slechts geschieden door een besluit, dat met algemene stemmen genomen wordt in een Algemene Vergadering Afdeling waarin alle kiesmannen Afdeling aanwezig zijn, dan wel vertegenwoordigd door reservekiesmannen Afdeling. Indien niet alle kiesmannen of reservekiesmannen aanwezig zijn wordt na tenminste één week en ten hoogste drie weken een tweede Algemene Vergadering bijeengeroepen, die ongeacht het aantal aanwezige kiesmannen of reservekiesmannen bevoegd is een besluit te nemen, maar wel met algemene stemmen.”.

2.4. In het Huishoudelijk Reglement [naam vereniging] is – voor zover hier van belang – het volgende bepaald:

“NIET DOORGAAN WEDVLUCHTEN

Artikel 50

Ter uitvoering van het gestelde in Statuten artikel 3A geldt:

1. De duiven van de zondagvliegende leden basisverenigingen in Regio 1 en 3 zullen, indien nodig, afzonderlijk vervoerd worden, zodat indien men geen mogelijkheid tot lossen op de zaterdag heeft, men kan lossen op zondag of op een later tijdstip.

2. De duiven van de niet-zondagvliegende leden basisverenigingen in Regio 1 en 3 zullen, indien nodig, afzonderlijk vervoerd worden, zodat indien men geen mogelijkheid tot lossen op de zaterdag heeft, terug gaat naar een haalbare afstand of naar de verenigingslokalen.

(...)

4. I.v.m. bovenstaande geldt dat, indien voor liefhebbers behorende tot groep 1 een wedvlucht niet is doorgegaan, de betreffende wedvlucht voor de gehele afdeling niet wordt meegeteld voor het afdelingskampioenschap. Dit geldt niet voor het onderdeel **eendaagse fond, meerdaagse fond**, de N.P.O. vluchten **jonge duiven** en nationale vluchten jonge duiven. De deelnemers aan deze wedvluchten behorende tot groep 1 ontvangen bij een vlucht waarop de eerste duif in de Afdeling op zondag arriveert, de gemiddelde punten behaald op het totale onderdeel. **Voor de onderdelen eendaagse fond en meerdaagse fond is deze regeling niet van kracht indien bij 50% of meer van de vluchten de eerste duif op zondag arriveert.**”.

2.5. Op 22 oktober 2019 heeft een buitengewone ledenvergadering van de [naam vereniging] plaatsgevonden. Op de agenda voor deze vergadering stond onder andere het voorstel tot aanpassing van artikel 3A van de statuten. Het wijzigingsvoorstel is niet in stemming gebracht vanwege het lage aantal vertegenwoordigende leden.

2.6. Op 6 november 2018 heeft een ledenvergadering plaatsgevonden. Op de agenda van deze vergadering stond het voorstel tot wijziging van artikel 34 lid 6 – inhoudende schrapping van de zinsnede ‘*maar wel met algemene stemmen*’ – van de statuten. Het wijzigingsvoorstel is in behandeling genomen en in stemming gebracht. In de notulen van de vergadering is opgenomen dat het wijzigingsvoorstel is aangenomen (hierna: het wijzigingsbesluit), omdat van de 1792 vertegenwoordigde leden, 1568 leden voor wijziging zijn. Dat is 87,5% van de aanwezige leden en 77,6% van het aantal voltallige leden van 2021, zodat aan de vereisten van artikel 34 lid 4 is voldaan.

2.7. De [naam groep] , waaronder (een aantal) verzoekers, hebben vervolgens de [naam vereniging] en de NPO geschreven dat het genomen wijzigingsbesluit nietig is, omdat het niet met algemene stemmen is aangenomen. In reactie hierop heeft de [naam vereniging] een beroep gedaan op artikel 2:8 BW en geschreven dat een tussen de [naam vereniging] en haar leden geldende regel (wijziging van een statutaire bepaling met algemene stemmen) niet van toepassing is indien dit in de gegeven omstandigheden naar redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is. Van een situatie die naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is, is sprake omdat het overgrote deel van de leden van de [naam vereniging] (98%) de artikelen 3A en 34 lid 6 van de staten gewijzigd wenst te zien.

3. **Het geschil**

3.1. Verzoekers verzoeken de arbitragecommissie van het ISR, bij vonnis, uitvoerbaar bij voorraad, en zo mogelijk bij wijze van voorlopige beslissing:

- I. te verklaren voor recht, althans vast te stellen, dat voor de wijziging van artikel 34 lid 6 van de statuten van de [naam vereniging] dezelfde procedure noodzakelijk is als voor de wijziging van artikel 3A van deze statuten, te weten de wijzigingsprocedure die in artikel 34 lid 6 van de statuten van de [naam vereniging] is vastgelegd: *“slechts (...) door een besluit, dat met algemene stemmen genomen wordt in een Algemene Vergadering Afdeling waarin alle kiesmannen Afdeling aanwezig zijn, dan wel vertegenwoordigd door reservekiesmannen Afdeling. Indien niet alle kiesmannen of reservekiesmannen aanwezig zijn wordt na tenminste één week en ten hoogste drie weken een tweede Algemene Vergadering bijeengeroepen, die ongeacht het aantal aanwezige kiesmannen of reservekiesmannen bevoegd is een besluit te nemen, maar wel met algemene stemmen.”*
- II. te verklaren voor recht, althans vast te stellen, dat in de ALV van [datum ALV] het wijzigingsvoorstel van artikel 34 lid 6 van de statuten van de [naam vereniging] door de ALV is verworpen omdat dat voorstel niet met algemene stemmen is aangenomen;
- III. te verklaren voor recht, althans vast te stellen, dat de wijzigingsprocedure die in artikel 34 lid 6 van de statuten van de [naam vereniging] is vastgelegd en die geldt voor het wijzigen van artikel 3A en artikel 34 lid 6 van de statuten van de [naam vereniging] naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid niet onaanvaardbaar is;
- IV. de [naam vereniging] te veroordelen om binnen drie dagen (althans binnen een door de arbiter in redelijkheid vast te stellen termijn) na dagtekening van het vonnis aan al haar Basisleden, Jeugdleden en Leden Basisverenigingen de volgende schriftelijke mededeling te zenden (in lettertype Times New Roman, lettergrootte 11):

“Geacht basislid,

Door middel van deze brief bericht de [naam vereniging] dat voor de wijziging van art. 34 lid 6 van onze statuten een besluit van de Algemene Vergadering Afdeling noodzakelijk is dat met algemene stemmen (unaniem) wordt aangenomen volgens de procedure die in hetzelfde artikel is vastgelegd.

Zoals u weet, ziet art. 34 lid 6 op de wijziging van art. 3A van onze statuten dat gaat over de positie van onze zaterdag- en zondagvliegers.

Omdat in de Algemene Vergadering Afdeling van [datum ALV] het besluit om art. 34 lid 6 te wijzigen niet met algemene stemmen is aangenomen, is het ongewijzigde artikel 34 lid 6 van onze statuten nog altijd onverkort van toepassing.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Namens [naam vereniging],

Het bestuur”

- V. de [naam vereniging] te veroordelen tot betaling van een dwangsom van € 500,00 per dag (een gedeelte van de dag daaronder begrepen) dat de [naam vereniging] in strijd handelt met de veroordeling onder IV;
 - VI. de [naam vereniging] te veroordelen tot betaling van de integrale kosten van de arbitrage, waaronder begrepen een salaris voor de advocaat.
- 3.2. De [naam vereniging] voert gemotiveerd verweer en concludeert tot onbevoegdheid van de arbitragecommissie, althans verzoekers niet-ontvankelijk te verklaren met veroordeling van verzoekers in de kosten van de procedure, waaronder het salaris advocaat van € 3.684,45 (inclusief BTW).
- 3.3. Op de stellingen van partijen wordt hierna, voor zover van belang, nader ingegaan.

4. **De beoordeling**

- 4.1. Onder vordering I hebben verzoekers de arbitragecommissie verzocht voor recht te verklaren dat – samengevat – voor wijziging van artikel 34 lid 6 van de statuten dezelfde procedure gevolgd dient te worden als voor wijziging van artikel 3A van de statuten. Ter onderbouwing hebben verzoekers het volgende gesteld. In artikel 34 lid 6 is vastgelegd op welke wijze artikel 3A kan worden gewijzigd. Artikel 3A kan, in afwijking van artikel 34 lid 4, slechts worden gewijzigd door het aannemen van een besluit met algemene stemmen op een vergadering waar alle kiesmannen aanwezig zijn, althans waar zij worden vertegenwoordigd door reservekiesmannen Afdeling. Dat brengt met zich mee dat artikel 34 lid 6 slechts kan worden gewijzigd op de wijze die zij voorschrijft voor wijziging van artikel 3A, dus met algemene stemmen op een vergadering waar alle kiesmannen aanwezig zijn, althans waar zij worden vertegenwoordigd door reservekiesmannen Afdeling. Verzoekers hebben hierbij kennelijk beoogd een beroep te doen op artikel 2:43 lid 3 Burgerlijk Wetboek (BW). Onder vordering II hebben verzoekers vervolgens een verklaring voor recht gevraagd dat in de ALV van [datum ALV] het voorstel tot wijziging van artikel 34 lid 6 door de ALV is verworpen, omdat het voorstel niet met algemene stemmen is aangenomen. Uit de notulen van de vergadering van [datum ALV] blijkt immers dat op die vergadering niet alle kiesmannen aanwezig waren of werden vertegenwoordigd door reservekiesmannen Afdeling en het wijzigingsbesluit ook niet met algemene stemmen is aangenomen.
- 4.2. De [naam vereniging] heeft ten aanzien van voornoemde vorderingen, met een beroep op het arrest van de Hoge Raad van 10 november 2006 (ECLI:NL:HR:2006:AY4033 (Groenselect)), hiertegen aangevoerd dat de arbitragecommissie niet bevoegd is op de vorderingen te oordelen. Op grond van voornoemd arrest is immers de door de overheid benoemde rechter met uitsluiting van arbiters bevoegd om kennis te nemen van vorderingen die strekken tot nietigheid van een besluit van een orgaan van een rechtspersoon.
- 4.3. De arbitragecommissie zal eerst ingaan op de vraag of zij bevoegd is om van het geschil kennis te nemen. Daartoe overweegt zij als volgt. De vorderingen I en II van verzoekers hebben betrekking op (de totstandkoming van) het wijzigingsbesluit en komen in de kern neer op de vraag of er sprake is van een geldig genomen wijzigingsbesluit, dan wel of er sprake is van een nietig besluit als bedoeld in artikel 2:14 BW. De arbitragecommissie is van oordeel dat zij niet bevoegd is van onderhavig geschil kennis te nemen.

- 4.4. In het voornoemde arrest Groenselect heeft de Hoge Raad geoordeeld dat de door de overheid benoemde rechter met uitsluiting van arbiters bevoegd is om kennis te nemen van vorderingen die strekken tot nietigheid van een besluit van een orgaan van een rechtspersoon. Naar aanleiding van voornoemd arrest is in de literatuur onderscheid gemaakt tussen besluiten en beslissingen. Op besluiten is artikel 2:14 BW van toepassing nu zij een rechtshandeling van de rechtspersoon zijn en een bepaald rechtsgevolg beogen. Beslissingen hebben geen extern rechtsgevolg, maar hebben een interne werking. Op beslissingen is artikel 2:14 BW niet van toepassing. Onderhavig wijzigingsbesluit betreft een statutenwijziging en daarmee een rechtshandeling van de [naam vereniging]. Het besluit heeft immers het oogmerk een bepaald rechtsgevolg in het leven te roepen; de organisatie van de [naam vereniging] wordt door het besluit gewijzigd.
- 4.5. Het voorgaande brengt met zich mee dat sprake is van een besluit waarop artikel 2:14 BW van toepassing is en waarvan de beoordeling is voorbehouden aan de overheidsrechter. De arbitragecommissie zal zich om die reden onbevoegd verklaren om van het geschil, en daarmee (gelet op de onderlinge samenhang daartussen) ook van de overige vorderingen van verzoekers, kennis te nemen.

5. De kosten

- 5.1. Bij gebreke van bevoegdheid van de arbitragecommissie, zullen verzoekers worden veroordeeld in de proceskosten. Aan de zijde van de [naam vereniging] worden deze vastgesteld op € 3.684,45 (inclusief BTW).
- 5.2. Het door de [naam vereniging] betaalde voorschot zal door het ISR aan haar worden teruggestort.
- 5.2.1. Verzoekers zullen verder worden veroordeeld in de kosten van de arbitrage, waaronder die van de vergoeding van de arbiter, die van het juridisch en ambtelijk secretariaat en die van het depot. De arbitragekosten zijn door de arbitragecommissie vastgesteld op € 2.750. Omdat de kosten inmiddels het door verzoekers betaalde voorschot (€ 1.000,00) met een bedrag van € 1.750 overstijgen, zal de arbitragecommissie verzoekers gelasten een aanvullend bedrag van € 1.750 aan het ISR te betalen.

6. Uitspraak

De arbitragecommissie:

- 6.1. verklaart zich onbevoegd om van onderhavig geschil kennis te nemen;
- 6.2. veroordeelt verzoekers in proceskosten aan de zijde van de [naam vereniging] vastgesteld op € 3.684,45 (inclusief BTW);
- 6.3. veroordeelt verzoekers tot betaling aan het ISR van het aanvullend bedrag van € 1.750 in verband met de kosten van arbitrage. Betaling van dit bedrag dient binnen twee weken na de datum van verzending van dit vonnis te geschieden op rekening NL 16 ABNA 0847 9725 26 ten name van Instituut Sportrechtspraak te Amsterdam, onder vermelding van arbitrage A 2019001/2019-63-01;

6.4. draagt het ambtelijk secretariaat van het ISR op het door de [naam vereniging] betaalde voorschot van € 1.000,00 aan de [naam vereniging] terug te storten.

Aldus gewezen door mr. G. Vrieze, wonende te [woonplaats], arbiter, en uitgesproken op 14 januari 2020 te Amsterdam.

mr. G. Vrieze
(kamervoorzitter)

mr. M. Kaemingk
(juridisch secretaris)

Afschrift verzonden d.d.:
Paraaf ambtelijk secretaris:

Van een uitspraak van de arbitragecommissie is geen beroep mogelijk. De uitspraak is bindend voor partijen.

Overeenkomstig het bepaalde in artikel 34 lid 1 van het Arbitragereglement van het Instituut Sportrechtspraak is het origineel van dit vonnis, nadat een afschrift van dit vonnis aan partijen was gezonden, per gelijke datum gedeponneerd ter griffie van de rechtbank Midden-Nederland te Utrecht.

Een vonnis kan worden gepubliceerd in de Officiële Mededelingen van de desbetreffende bij het Instituut Sportrechtspraak aangesloten sportbond, hetzij omdat de arbitragecommissie aldus heeft bepaald, hetzij omdat het bestuur van de desbetreffende van de bij het Instituut Sportrechtspraak aangesloten sportbond aldus heeft besloten. Het bestuur van het Instituut Sportrechtspraak kan tevens bepalen dat de uitspraken van de arbitragecommissie – al dan niet geanonimiseerd – worden gepubliceerd door het Instituut Sportrechtspraak en/of op zijn website worden geplaatst.